

LJUDSKI GLAS

Glasilno „Kmetško-delavske zveze“

Izhaja vsako sredo in stane za vse leto 60 K, za pol leta 30 K, za četrt leta 15 K, na mesec 5 K; posamezna številka K 1:40. — V inostranstvu razmeroma več.

Vse dopise in pošiljatve za uredništvo in upravništvo „Ljudskega glasu“, kakor tudi za tajništvo K. D. Z. pošiljajte frankirane na naslov: Ljubljana, poštni predal 168. Poštne proste so le reklamacije. Ustmena poročila: v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6.

Proti korupciji.

Govor poslanca sodr. Etbina Kristana na seji ustavotvorne skupščine dne 24. junija.

Predsednik dr. Ivan Ribar: Prehajamo na dnevni red. Na dnevnem redu je nadaljevanje debate o interpelaciji gosp. Miloša Moskovljeviča na poljedelskega ministra o odstopanju topčiderske posesti poljedelski fakulteti. Besedo ima narodni poslanec gospod Etbina Kristan.

Etbina Kristan: Gospodje poslanci! Tretjič se danes nadaljuje diskusija o interpelaciji, ki nam pokazuje nepričakovano sliko, o kateri mislim, da jo vsi v tej zbornici od srca obžalujemo. Jaz nisem agronom in ne morem vedeti, koliko potrebuje poljedelska fakulteta zemlje, koliko gospodarstva, da more rešiti dolžnosti, ki se pričakujejo od tako visokega zavoda. Toda zaboleti je moralo vsakega, kdor želi napredek in dober razvoj te dežele, ko smo slišali, kako se neupoštevata želja tega visokega zavoda. Ko smo videli, kako se izdajajo ministrske naredbe v prid temu zavodu, pa se potem zopet od ministrskega sveta razveljavljajo, ko smo slišali, da se jemlje tej visoki šoli vsaka pravica do topčiderske posesti in se grozi s premeščanjem te visoke šole iz Belgrada, iz tistega mesta, kamor spada po vseh prirodnih pogojih, ker se ne more znanstveno urejena poljedelska visoka šola tako ločiti od drugih znanstvenih zavodov, s katerimi je v najglobljeji notranji vezi.

Toda, gospodje, ta debata je prinesla na površje tudi druge reči, za katere bi bilo menda vsakomur ljubše, če ne bi bilo treba o njih nikdar tukaj govoriti, če se ne bi bile nikdar godile in ne bi bile dajale povoda debati. Teško mi je, gospodje, da moram rabiti besedo, katere se nikakor ne bi rad posluževal, ali konstatirati moram, da iz gleda po vsem, kar smo doslej tukaj videli in slišali, da je tukaj neka korupcija, ki jo nikdar ne bi smelo biti, in če obstaja, bi se morala iztrebiti s koreninami. (Glasovi z leve: Tako je!) Gospodje, zavedam se, da nisem dejal preveč, ko sem rabil to težko besedo. Zakaj po vsem, kar leži pred nami, je težko označiti stvar drugače, kakor s korupcijo. Bil bi pa zelo srečen, če bi mogli poklicani faktorji vstati in ovreči vse, kar se je doslej v tej debati pokazalo in kar želim še na kratko predložiti.

Gospodje, pred mano je nekoliko poverjenih prepisov naredb ministrstva za poljedelstvo in vode. In če tudi so te naredbe opremljene z vsemi potrebnimi podpisi in poverjene, vendar težko verujem, da bi mogle biti enake originalom. Mislim, da bomo vsi zelo zadovoljni in srečni, če pride tisti, ki je v prvi vrsti poklican, pa nam pove, da so to sami ponarejeni opisi in da se take reči nikdar niso izdajale in nikdar ne godile. (Ploskanje na levici.) Če se nam to dokaže, gospodje, bomo zadovoljni, ker bomo vedeli, da smo se prevarali v predpostavki, ki nam je vsem nemila. Ampak treba je to tudi res dokazati.

Gospodje, tukaj imam naredbo z dne 12. junija 1920, št. 6951. Prej je obstajala naredba, po kateri so neki uradniki in uslužbenci mogli dobivati mleko, zelenjavo, sadje itd. z državnih posesti po 20 odstotkov ceneje od cen najbližjega trga. To je bilo prej.

Dne 12. junija izdana naredba pa pravi: „Iz razloga, ker so se danes vse življenske razmere in tudi tržne cene živil znatno povišale“ — kar bi pomenilo, da znaša tudi dvajset odstotkov sedaj več kakor prej — „in v želji, da olajšam uradnikom obskrbo z živili, ki so sicer v najtežjih razmerah, odrejam, da se morejo uradnikom in uslužbencem poljedelskih ustanov izdajati vsa potrebna živila, ki se producirajo na posestih dotičnih uprav, za 50 odstotkov ceneje od tržnih cen, ki obstajajo v najbližji okolici.“

(Dalje prih.)

Pravne razmere v Nemčiji.

Sodrug Herman Wendel je imel v Frankfurtu ob Meni govor, ki je izšel tudi v knjigi¹ v katerem se bavi tudi s pravnimi razmerami v sedanji Nemčiji. Iz tega govora podajamo naslednji del:

Podoba pravoznanstva v republikanski Nemčiji izgleda kakor črno v črnem. Pred kratkim so na četrtem zborovanju nemških sodnikov v Lipskem ugovarjali proti pripustitvi žena v sodne posle, ker sodijo ženske premeškočutno in premilo in je mehkočutnost v kazenskem pravu ravno danes manj na mestu kakor kdaj prej. Toda doslej še nimamo žena na sodnem stolu, vendar pa doživljamo celo vrsto obsodb nemškega pravosodja, ki so tako mile, kakor mleko in med! Lahko izveržiš velike kapitale v inostranstvo, pa te odpravijo z borno denarno kaznijo — samo moraš biti kak hohenzolernski princ! Lahko javno pozivljaš k umoru političnega nasprotnika in se zato oddolžiš s 1000 mark denarne kazni — samo da si urednik kakega monarhističnega lističa in gonja k ubojstvu mora biti naperjena zoper republikanca ali pacifista! Lahko imenuješ mirne ljudi iz same navade s „svinjo“, „umazanim govedom“, „psom“, „prascem“, lahko jih obdeluješ s pestjo in zaušnicami, z bičem in šibo, s palico in lopato; moreš jih privezati na drevo in jih vreči v kako luknjo, dokler ne poginejo, in vendar si mož časti pred nemškim pravosodjem in te obsodijo s kako častno kaznijo, s trdnjavskim zaporom — le da si kraljevi pruski nadporočnik! Toda joj, če pridejo delavci v pravosodno kolesje! V zvezi s komunističnimi marčnimi nemiri v Srednji Nemčiji, katerih ni treba nobenemu človeku odobravati, so ustanovili izredna sodišča, ki jih jaz še manj odobravam. Ker so prevzela obsodbe v hitrem in velikem obratu. Doslej so nad 770 obtožencev kaznovali s 4 usmrtitvami, 8 dosmrtnimi ječami, 670 let zopora in 1270 let prisilnega dela. In potem napišite, prosim, poleg na tablo veliko, okroglo ničlo in boste imeli kazni, ki so jih izrekli nad povzročitelji in udeleženci protirevolucionarnih nemirov v

¹ Hermann Wendel: Neues Deutschland. Neues Europa. Založila frankfurtska „Volksstimme“.

marcu lanskega leta, ki so s svojim pučem prizadeli Nemčiji najmanj toliko krvi in bede, kakor komunisti. V Berlinu dokažejo pri nekem delavcu, da pripada neodvisni socialistični stranki, da nosi pri sebi pištolo, kar ni dovoljeno. Sodba: mesec zopora. V Ratzeburgu je par nemških nacionalistov: gozdni svetnik, trgovec, nekaj dijakov skrilo 2100 pušk in 15 strojnic, da jih obvarujejo zaplembe. Sodbe: 3000 mark, 2000 mark, 1000 mark. Na vsakem nemškem sodnijskem posloplju bi moral biti danes napis:

Če dva storita isto, tedaj isto ni isto!

Potem bi vsaj vedeli, kje smo. Nemški sodniki so v pretežni večini seveda pristaši stare Nemčije. Ne morejo iz svojih nazorov in svoje kože. Njim, ki so tako dolgo v „kraljevem imenu“ gromeli nad žalivci veličanstva, noče „v narodovem imenu“ preko usten in spremenilo se ni pri vsej sodnji od novembra 1918 pravzaprav nič drugega kakor to, da se sodnijski sluge danes imenujejo justični nadstražniki — mojstri. Tudi tukaj mora priti do spremembe pri glavi in udih, in pot k temu cilju se mi vidi v tem, da se sodniki podvržejo najvišji instanci, ljudstvu, sodnijske volitve pa izvršuje ljudstvo, kakor je to v Švici.

To je par besed s. Hermana Wendelja. Zdi se nam, da ni tako samo v Nemčiji...

Narodnim socializmom.

Narodnost in mednarodnost.

Narodnost in mednarodnost se ne izključujeta, temveč izpolnjujeta. Le površne glave mislijo, da je med obema nasprotje.

Mednarodnost ni brez narodnosti; na njej je zgrajena. Mednarodnost ni nič drugega, kakor vzajemnost interesov med narodi.

Vzajemni interesi morajo biti le med enakopravnimi. Torej pomeni mednarodnost enakopravnost.

Socializem je mednarodni in se bojuje za mednarodnost; zatorej je naravno in dosledno, da se bojuje za enakopravnost.

Narodno misleč človek je lahko socialist.

Šovinizem povzdiguje svoj narod nad druge. Svojemu narodu pripisuje na pretiran način vrline, drugim narodom pa tudi na pretiran način napake.

Šovinizem se ne zadovoljuje z enakimi pravicami, ampak hoče predpravo. Kjer ni enakih pravic, ne morejo biti interesi vzajemni.

Šovinizem izključuje mednarodnost.

Brez mednarodnosti je socializem nemogoč. Šovinist ne more biti socialist.

Ako ljubiš svoj narod, se mu ne laskaj. Ogledalo mu pokaži, da se vidi v njem z vsemi svojimi napakami.

Ako ga resnično ljubiš, moraš želeti, da odloži svoje napake. In če moreš, moraš pomagati, da se to zgodi. Napak se pa ne more iznebiti, kdor jih ne pozna.

Sedanji narodi niso enote. Razredna nasprotja jih razdružujejo. Socializem se bori, da odpravi razredna nasprotja. Torej bo šele socializem napravil narode iz tega, kar se danes le tako imenuje.

*

Kdor se bojuje proti zlorabljanju narodnosti, se s tem ne bojuje proti narodnosti.

*

V mednarodnosti postane vsak narod lahko večji, ker sprejema vse, kar je dobrega pri vseh drugih narodih, kitajski zid zmanjšuje vsak narod, ker ga loči od dobrega onkraj zidu.

*

Ako ne sovražim človeka zaradi njegovih las ali zaradi njegovega nosu, zakaj naj ga sovražim zaradi jezika? Iz „Proletarca“.

Tudi slepa kura najde včasih zrno.

„Kmetijski list“ piše: Na svetu je preveč bombaža, tako pravijo strokovnjaki. Ampak cene se vseeno nečejo znižati.

Prav dobro je povedalo glasilo samostojnežev! Mi bomo pripisali samo nekaj malega: V Jugoslaviji je preveč žita. Tako pravijo strokovnjaki. Cene žita in moke se pa zvišujejo! Prav te dni so zopet poskočile. Temu je vzrok to, ker je na svetu premalo poštenjakov.

Bombaža je preveč, delavno ljudstvo pa hodi raztrgano. Žita je preveč, delavno ljudstvo pa je lačno. Gospodarstvo z bombažem imajo v rokah kapitalisti ravno tako, kakor pri nas gospodarstvo z žitom. Do živega pa ne pridemo ne onim, ne tem, ker si ljudstvo ne zna pomagati. Ker se da vleči za nos enkrat „Kmetijskemu listu“, enkrat „Domo-ljubu“, samo pa se ne postavi na noge, kakor ga uči socializem. Pa se tudi ne more, ker mora vsled svoje revščine delati noč in dan, tako da nima časa izobraziti se. Saj še toliko časa nima, da bi prečitalo „Ljudski glas“, ki je majhen in izhaja samo enkrat na teden! Ker moramo kar naprej delati, zato smo neumni. Ker smo pa neumni, nam kapitalisti kar izpred nosa jemljejo skoro ves zaslužek našega dela, bodisi bombaž, bodisi žito ali karkoli. Ko smo nagi in lačni, nam pravijo, da smo leni, da ne maramo delati, da je 16 ur na dan še vse premalo. Tudi to jim verjamemo in delamo še več, zato bomo tudi še bolj neumni, kapitalisti nas bodo še lažje strigali. V začaranem krogu se vrtimo: od neumnosti zopet nazaj k neumnosti.

Človek je strigel ovco. Bilo je pa hladno in ovco je zabeležilo še predno je bila do polovice ostrižena.

„Gospodar, kaj je to? Kakor da bi me zeblo!“

„Ljuba ovca, to se ti le zdi! Ko boš popolnoma ostrižena, boš videla, kako ti bo prijetno!“

Samostojneži so pri zadnjih volitvah govorili še proti draginji. Če bomo še več delali in še manj čitali, bomo še bolj neumni in samostojneži nam bodo pri prihodnjih volitvah govorili lahko kar odkrito: „Žito je sicer drago, pa je lahko še dražje, ker je kmetijski pridelek!“ Na besedo „kmet“ bodo vjeli lahko še več volilcev — ovac, ki bodo glasovale za podraženje moke, čeprav si jo morajo — kupovati. Samostojni veleposestnik se bo pa smejal, kakor se smeje danes, ko piše o bombažu...

Kdor je neumen, ga tepejo. Kogar vedno tepejo, ostane neumen. Iztrgajmo se iz tega začaranega kroga! Delati moramo, toda vsaj nedelja naj bo naša!. Ne hodimo na klerikalne parade in samostojnežem v gostilne! Izobrazujmo se, čitajmo in odpirajmo oči tudi drugim! Kmet in delavec bosta zmagala prav gotovo, ker naše vrste stalno rastejo, toda še zmirom je ovac veliko več kakor ljudi. Pomagajte jih zbuditi k človeškemu življenju!

Predprave v državi cesarjev, grofov in plemičev.

V fevdalni dobi še ni bilo take državne pošte, kakor jo imamo zdaj. Šele leta 1624. je prešla poštna uprava iz rok privatnih podjetnikov v roke države — Avstrije. Ti grofovski podjetniki so dobili nekatere predprave na večne čase in med njimi tudi to, da so smeli dopisovati „poštine prosto“. V poznejših časih je bila tudi rodbini grofa Paara ta predprava ponovno potrjena. Toda zdaj, ko so se v Avstriji priiske izpremenile, so se ljudski zastopniki predrznili odvzeti grofovski rodbini to predpravo. 20. decembra 1920 je namreč ravnateljstvo pošte in brzjava obvestilo grofovsko upravo, da v Republiki ni človeka, ki bi zaradi plemenitaških ali rodbinskih vezi užival kake predprave, zato preneha tudi njen prosta poština. Človek, ki gre s časom naprej, bi se pokoril in zahvalil ministrstvu za tristoletno olajšavo. Grofovsko upravo ni tega storila, temveč pritožila se je, češ, zakon z l. 1865. je še v veljavi. Ministrstvo pa se ni vprašalo, ostalo je pri svoji odredbi in tudi sodišče je zavrnilo pritožbo.

Iz stranke.

Ježica pri Ljubljani. Krajevna organizacija v Ježici vabi vse člane na sestanek, ki se bo vršil v nedeljo dne 24. t. m. ob 15. uri pri sodrugu Francu Kunstelju v Stožicah šte. 59.

Med drugim bomo volili tudi delegata za strankin zbor. Odbor.

Rogaška Slatina. Okrožno tajništvo JSDS in KDZ v Celju sklicuje za dne 24. julija t. l.

Če kak tak slavohlepen filozof nikakor ni mogel doseči slave, je začel razlagati o bogovih. O teh je bilo najlažje si kaj izmisliti, ker jih ni nihče videl. Kaj je bilo torej čudnega potem, če si je kak tak filozof obenem s svojimi izmišljotinami izmislil tudi dokaz zanje: bogovi sami so mu vse to razodeli.

Zdaj se začne boj med filozofijo in teologijo, med modroslovjem in bogoslovjem. Filozofija se je držala resnice same brez ozira na to, kdo jo je prinesel in odkod, teologija pa ni priznavala nobene druge resnice, le tisto o božjem razodetju. Modroslovci so imeli za resnico le tisto, kar so vedeli, bogoslovci pa so se držali vsak svojega proroka in dokazovali svoj nauk s tem, da je njih prorok „govoril z Bogom“. Ta dokaz je pa imel veljavo samo za tiste, ki so verjeli, da je z Bogom res govoril, za druge je bil piškav.

Tu so filozofi prenehali s praznim prekanjem. Ločili so znanost od vere. Znanost temelji na tistem, kar vemo, torej se ne sme mešati s tistim, kar verujemo. Kajti tisto, kar vemo, ostane neizpremenjeno, mora ostati neizpremenjeno, če ne nismo vedeli, temveč samo mislili, se nam je le zdelo. S tistim pa, kar se nam le zdi, kar se nam le sanja, kar smo videli le v pijanosti ali prevelikem navdušenju — s tistim se filozo-

v gostilni Ogrizek v Rogoški Slatini člansko zborovanje. Člani JSDS in KDZ naj prinesejo svoje izkaznice s seboj. Brez strankine izkaznice nima nihče vstopa. Pridite vsi, ker bodo važne točke na dnevnem redu. Govornik pride iz Celja.

Izlet na Mrzlico se dne 3. julija radi deževnega vremena ni mogel vršiti, zato ga je delavsko izobraževalno društvo „Svoboda“ v Zabukovci preložilo na dne 31. julija.

K obilni udeležbi vabi vsa naša društva in prijatelje narave odbor.

Zabukovca. Vse člane krajevne organizacije KDZ se opozarja, da se pobirajo prispevki vsako zadnjo nedeljo v mesecu od 9. ure do 11. dopoldne v gostilni g. Vouka v Grižah. Kdor en mesec nima plačane članarine, izgubi vse članske pravice. Odbor.

Sv. Vid nad Grobelnem. Člansko zborovanje JSDS in KDZ se vrši dne 24. julija 1921 ob 8. uri zjutraj v gostilni Žnidar. Vse člane tamošnje organizacije opozarjamo, da prinesejo svoje izkaznice s seboj. Brez legitimacije ni vstopa! Govornik pride iz Celja. Odbor.

Dopisi.

Luče. Klerikalna anarhija. Pri nas imamo klerikalno kmečko zadrugo, ki je največja alkoholna liga, ker toči žganje in vino kar v prodajalnih prostorih in celo očitno pred hišo na prostem. Krčmarji pa moramo plačati visoke davke. Obrtno oblast opozarjamo na ta nedostatek in kršenje obrtnega reda. Priče, da se to godi že od ustanovitve te zadruge, so na razpolago. Prizadeti krčmarji.

Ljubno. Neverjetno, toda resnično. Naši mali kmeti so vsled agrarne reforme mnogo na slabšem nego prej. Pred agrarno reformo so smeli na škofovih planinah pasti, zdaj jim pa graščinska uprava z orožniki živino s planine goni. Pred papirnato agrarno reformo so dobili siromaki škofovo zemljo v najem, zdaj pa rabi naenkrat škofov oskrbnik Parisch zemljo nalašč sam, samo, da siromak nič ne dobi. Na ta obupni položaj naših kmetov in siromakov glede paše in glede zemlje opozarjamo pristojno oblast. V tej zadevi se bomo še oglašili.

Ljubno. Volilne laži. Socialistična zmaga pri občinskih volitvah je spravila naše zakrknjene klerikalce čisto iz ravnotežja. Laži-Straža je vedno polna klerikalnih zavijanaj, da so socialisti zato zmagali, ker je naš organizator soodr. Podpečan od hiše do hiše agitiral in tako letal, da je zadnji šop las z glave izgubil. Res je pa, da ni sodrug Podpečan niti enega koraka storil za volilno agitacijo in kdor mu dokaže, da je le enega volilca obiskal, dobi za ta dokaz tisoč kron.

Pač pa je gospod kaplan Vrhnjak s svojimi trabanti Lenart, Žovnički in mežnarji Fladerniki zadnjo gorsko kočjo obiskal in vsakega volilca s slovenskim klerikalno-avtonomnim paradižem farbal. Ko je pa naša Kmečko delavska zveza vključ vsem klerikalnim lažem zmagala, je vložil večni kočijaš Šerbela proti županskim volitvam

Zob: (8. nadaljevanje.)

Socializem in vera.

Modrovanje navadnega človeka.

Filozofija (= modroslovje) se peča z vsem, česar koli se more domisliti človeški um. Najmanjših poznatkov se ne brani, ker so ji za celoto potrebni, pred najvišjimi zagonetkami se ne ustavi, če ji je sploh mogoče približati se jim od te ali one strani. Filozofija se torej ne omejuje niti navzgor, niti navzdol.

Teologija (= bogoslovje) se je pa omejila že v svojem imenu na znanost o Bogu. Teologija je bila včasih del filozofije. Takrat se med seboj še nista prepirali. Prepiri so bili le med posameznimi filozofi in šolami. Vsi so pa med seboj tekmovali, da čimbolj razširijo in poglobijo znanost. Zasluge za znanost so cenili po tem, če je kdo kaj novega spoznal in dokazal, ne po tem, če si je kdo kaj lepega izmislil. Izmišljevali so si pa posamezni filozofi zmeraj. Cenejše je izmisliti si kaj velikega, nego pa z dolgotrajnimi preiskavami doseči le kaj malega. Posebno tisti, ki so bili lačni slave, so si radi izmišljali, ker velike izmišljotine so šle kakor blisk med vse ljudstvo, malenkostne nove poznatke so pa znali ceniti le pravi filozofi...

fija ne sme pečati, s tistim se ne sme pečati sploh nobena znanost (ali veda). S tistim naj se pečajo vere.

Vodiški Johanci se je sanjalo, da je videla Marijo. I seveda — nič čudnega ni, če jo je videla, koliko ljudi jo je že videlo! Ljudstvo pravi: komur se rado sanja, ima preveč spanja. Sanja se mu pa najrajši o tistim, na kar je čez dan mislil. Da se je torej Vodiški Johanci prikazala Marija, ni nič čudnega, niti nič grešnega. Čudno in grešno je postalo to šele s tem, da se je Johanca bahala, da jo je Marija posetila. Da se je bahala, zmeraj bolj in bolj, da je bila nazadnje že sama prepričana, da je od Marije izvoljena prorokinja. Ljudstvo jo je začelo spoštovati in to spoštovanje ji je privedlo v hišo bogate romarje, ki so se Johanci prav dobro izplačali. Kaj je potem čudnega, če je začela misliti na kake posebne dokaze svojega proroštva? Začela je čudežno potiti kri. Ljudstvo je videlo čudež in še bolj verjelo tej praktični svetnici, dokler je niso zasačili, da kupuje čudežno kri v Ljubljani na klavnici. Takrat je bilo svetega čudeža konec, pa tudi zaslužek Vodiške Johance je prenehal. Ljudstvo pa žalibog vendarle še ni nehalo verovati v take in enake čudeže... Neuki ljudje se za znanost ne brigajo, zato hočejo čudežev! Znanstveno delati je težko

ugovor, češ, da niso bili vsi klerikalni odborniki pravočasno obveščeni. Ni pa hotel resnice povedati, da je bil dotični klerikalni odbornik že cel mesec odsoten radi lesne trgovine v Belgradu. Tako tudi en naš odbornik, ki ga v ugovoru ni hotel niti omeniti. Torej odsotnih ljudi ni mogoče obveščati. Šerbela je najbrž upal, da bo pri drugi volitvi sam postal župan, toda pošteno se je varal, socialisti so tudi pri drugih volitvah zmagali in izvolili iz svoje vrste poštenega kmeta za župana. G. Šerbela pa še lahko naprej svoje šimelne štrigla in kočira, ker za župana, kot klerikalec ni sposoben. Pa mirna Bosna!

Žalostna pritožba. Na kresov dan je bila tukaj sveta birma. Pri škofovem sprejemu je naš vojni dobičkar, debeli Kolenc, v imenu Ljubenske dinastije Ermenčeve izjavil sledečo pritožbo: Vzvišeni škof! Poudarjam, da Vas pozdravljam, ker se tako spodobi, toda poudarjam, da ne v imenu cele občine, ampak samo v imenu prejšnje klerikalne občine in še enkrat poudarjam, da Vas pozdravljam, ker se to spodobi, toda ne v imenu cele občine, ampak samo v imenu prejšnje klerikalne občine in v imenu dinastije Ermenčeve. Obenem se pa v imenu Ermenčeve dinastije pritožujem, ker so prokleti socialisti pri zadnjih volitvah zapodili Ermenčevo dinastijo s prestola, kakor pri preobratu pobožne Habsburžane in korajžne Hohenzollerce. Ermenčeva dinastija je bila od nekdanj edina upravičena občinsko komando imeti v rokah. To so ji podelili pobožni Habsburžani. Ker ni več pobožnih Habsburžanov, prosimo Vas, vzvišeni škof, zarotite te proklete socialiste, ki so tako zjedinjeni pri prvih volitvah Ermenčevo dinastijo tako neusmiljeno zapodili z županskega stolca. Zarotite jih, da jih pobere kužna bolezen vse s tega sveta, da Vas bom že pri prihodnji birmi mogel kot župan cele občine pozdraviti in veselo naznaniti, da je vse socialiste hudič vzel. Pa ne samo v imenu Ermenčevih plemičev, ampak tudi v imenu vseh kapitalistov Vas prosim, uslišite mojo prošnjo in pritožbo in še enkrat poudarjam, da Vas pozdravljam, ker se to spodobi. Blagoslovite tudi naše otroke za prihodnje volitve.

Ker je častivredni škof dr. Napotnik boljši diplomat kakor ljubljanski dr. Bonaventura, ni Kolenc s svojo pritožbo nič opravil. Šel je s potrjim srcem zopet v Kore proti domu in zaklel: basama terem-te-te.

Prerana radost. Vse gornjesavinske tercijalke so nestrpno čakale letošnje birme in bile v trdni veri, da bo škof pri tej priliki vse socialiste požrl ali pa naravnost v pekel pognal. V tej nadi so tudi prišle iz celega okraja na dan birme v Ljubno in navdušeno pričakovale škofove obsodbe čez socialiste. Toda razočarane in globoko razžaljene so bile, ker pametni diplomatični škof dr. Napotnik v svoji lepi pridigi rudečkarje niti omenil ni. On dobro ve, da socialisti veri niso nevarni. Tercijalke so se tudi že veselile, da bo gospod škof imenoval mlajšega Lenarta za župnika in Žovničkega za ka-

plana, za neveljive zasluge in neumorno agitacijo pri občinskih volitvah. Pa tudi to veselje je šlo po vodi. Uboge tercijalke so zdaj čisto poparjene in zaobljubile so si, da bodo do prihodnje birme pametnejše postale. Seveda mi socialisti smo čisto obupali, da bi se tercijalke še kdaj poboljšale, ker so menda vse nesrečno uro rojene. Svetujemo jim pa, naj mislijo in delajo pošteno, pa ne bodo toliko grešile, da bi morale hoditi vsak dan k spovedi. Pa — amen!

Sveta jeza — huda jeza! Ker pametni diplomatični škof dr. Napotnik ni hotel pri birmi politizirati, je naš gospod dekan Dekort najel nekega meniha — velikana, da je prvo nedeljo po birmi celo pridigo po socialistih neusmiljeno udrihal, lagal, vpil in tako trdno po prižnici s svojimi pestmi bil, da bi se bila skoraj podrla, če ne bi bila nalašč v ta namen tako močno zidana. Gospodu dekanu svetujemo, naj pozivlja menihe, naj opravljajo svojo službo pošteno, da ne bo treba visokim kmetom vsako nedeljo tri ure daleč v cerkev hoditi. Socialisti pa, ki jih pri delu nič ne motijo, naj pustijo pri miru in naj oznanjujejo rajši **pravo** božjo besedo.

Po svetu.

Amerika.

Strašna povodenj v Ameriki uničila več sto slovenskih življenj. Po poročilih ameriških dnevnikov je v državi Colorado v Severni Ameriki silna povodenj močno poškodovala mesto Pueblo, kjer je stala voda 4—18 čevljev visoko in podrla vse mostove in jezove. Lesene hiše so vse porušene. Utonilo je okoli 3000 oseb, med njimi par sto Slovencev. Povodenj je nastala 3. junija, ker se je nenadoma utrgal oblak in ste reki Arkansas in Fautain prestopili bregove. Ker so bile vse telefonske in brzozjavne zveze v trenutku pretrgane, mesto pa brez razsvetljave in celo brez vode, so bila reševalna dela, ki jih je vodilo vojaštvo, silno otežkočena. Po vseh slovenskih kolonijah zbirajo prispevke za ponesrečene rojake.

Madžarska.

Izpustitev bivših madžarskih ljudskih komisarjev. Ruska sovjetska vlada je od Madžarske zahtevala, da izpusti in ji prepusti 400 madžarskih komunistov, med njimi tudi vse ljudske komisarje, ki so bili obtoženi na smrt, če hoče madžarska vlada, da Rusija vrne madžarske vojne ujetnike, ki se še sedaj nahajajo na Ruskem. Madžarska vlada bo na to pristala s pravno formulacijo, da pošlje komuniste, ki jih izpusti, v dosmrtno izgnanstvo.

Reakcija na Madžarskem. Po poročilu budimpeštanskega lista „A Nap“ je ministrski svet pooblastil justičnega ministra, da pooblasti državno pravdnštvo, da dožene obtožnico proti vsem, ki so se udeležili oktobrske revolucije. Obtožnica bo zadevala med drugimi tudi vse člane bivšega narodnega sveta in kabinetov Karolyja in Berenkeya. Aretacije so v teku.

črvički, ki hčejo braniti Boga!! Podobni so tistim mravljam, ki bi si v kakem kotu svojega mravljišča postavile oltar, postavile nanj podobo velike, lepe mravlje in jo hodile moliti kakor Boga. Pa bi prišel malopriden deček s palico in bi pobrskal ž njo po mravljišču. Vse bi se podrla, le oltar bi ostal. Mravlje bi pa rekle: Ker smo preveč delale in premalo molile, nas je Bog kaznoval. S potresom nam je uničil vse naše delo, samo svoj oltar si je pustil. Prst božji! Od zdaj bomo samo molile... Pa bi res molile in si izmolile kugo, lakoto in vojno. Pa ne z molitvijo, temveč s svojo neumno lenobo!

Vsak bo izprevidel, da bi take mravlje ne delate pametno. Da bi na ta način pravega Boga prav nič ne častile, temveč le zasmehovale. Če bi rekle: „Bog je ustvaril prvo mravljo po svoji podobi in ji dal tudi mravljinca, ker je bilo mravlji težko, da je bila sama!“ Ali bi ne bilo to zasmehovanje? Ustvarile so si malike po mravljinčji podobi, zdaj pa pravijo, da je Bog ustvaril mravljo po svoji podobi...

Prav tako zasmehovanje božjega imena je tudi to, kar delamo mi ljudje. Ali mislite, da smo mi kaj več nego mravlje? Seveda smo veliki za naše oči, toda proti Bogu nismo prav nič več nego mravlje. Ali veš, kaj se

Stefan Friederich, ki je stal kot eden glavnih obtožencev v procesu radi Tiszinega umora pred budimpeštansko sodnijo, je bil oproščen.

Danska.

Nova odkritja. Dva danska profesorja sta v Londonu odkrila, da je mogoče z neznansko šibkim tokom, ki sta ga spustila skozi kovinski diskus, komaj 5 centimetrov premera, privleči ogromno litografsko pločo. Svoje odkritje sta takoj praktično uporabila s konstrukcijo zelo majhnega žepnega aparata za brezžično telegrafijo, s katerim sta pa dosegla iste uspehe kakor pa drugi z velikimi aparati. Odslej sploh ne bo treba tistih velikih aparatov, kakor jih danes potrebujejo. Odkritje bo imelo še druge epohalne posledice.

Francoska.

Ker je ljudsko štetje na Francoskem izkazalo padec števila prebivalcev za 2 milijona 400.000 duš napram predvojnemu stanju, bodo v francoski zbornici zmanjšali število poslancev za 90.

Francosko geografsko društvo, prvo društvo te vrste na svetu, slavi 19. t. m. stoletnico svoje ustanovitve. Društvo ima velikanske zasluge zlasti za odkritje „črne celine“, ki jo je prepotovalo veliko njegovih neustrašenih članov.

Nemčija.

Procesi zoper vojne zločine v Leipzigu. Te dni se vrši v Leipzigu obravnava zoper dva vojna obtoženca generala Hans von Schack in Brune Kruska, ki jih tožijo, da sta v ujetniškem taboru v Nieder Zwehren na Nemškem povzročila smrt 3000 francoskim vojnim ujetnikom s tem, da sta pustila namenoma v taborišče zanesiti med ujetnike tifus, vsled česar jih je potem toliko umrlo.

Češkoslovaška.

Češka vlada je iz Rockefellerjevega fonda prejela 27 milijonov čsl. kron za zgradbo velikega državnega zdravstvenega zavoda. To bo prvi in največji zavod te vrste v srednji Evropi.

Rusija.

Zadnji korak. Sovjetska vlada je s posebnim dekretom ukinila omejitve v zasebni lastnini denarja in kapitalij. Odslej sme vsak sovjetski državljani posedovati svote v poljubni množini. To se pravi: Proletariat sme kapitalizem izkoriščati, kolikor se mu poljubi. Če bi imeli komunisti le trohico več pameti v sebi in manj fraz proti socializmu, bi tega ne bilo treba.

Angleška.

Stanje nezaposlenosti na Angleškem se ni izpremenilo. Delavcev brez zasluzka je po uradnih izvidih še vedno nad 2.1 milijona, 830.000 pa jih dela ob skrajšanem delovnem času.

Kaj je veljal angleško vlado rudarski štrajk? Robert Horne je povedal v londonski spodnji zbornici, da je država radi rudarske stavke utrpela nad 30 milijonov funtov denarnih stroškov. — Koliko so pa razne industrije trpele po ustavitvi dela, se ne da niti približno ugotoviti.

in nehvaležno, znanost zasledovati in razumeti je zamudno in koristi šele leta in leta pozneje, dočim koristi tak čudež kar takoj: romaš k njemu, pogledaš ga, dobiš popolen odpustek in greš lahkega srca zopet domu. Tistih par zapravljenih kronic je tak odpustek že vreden! Posebno če pomisliš, da boš zdaj še bolj pogumno mešal vodo v vino in še več dobička imel — prihodnje leto pojdeš pa zopet roman in si boš zopet kupil popolen odpustek.

Tako misli preprosto ljudstvo. Znanost sama pa noče imeti nič opravka s takimi čudeži. Kvečjemu, če dokazuje njih goljufijo. Potegnila je mejo in rekla: brigam se samo za tisto, kar je tostran meje, kar lahko dosežem s svojimi človeškimi zmožnostmi. Kar je pa onstran meje, tisto prepuščam verstvu. Ne trpim pa, da bi vere trdile kaj takega, kar je nemogoče. Razjasnila bom zmoto, razkrinkala laž, pobijala goljufijo.

Zato je boj med verami in znanostjo. Če se zgodi čudež, da svetnikova glava ne segnje, temveč ostane kakor živa — dobro je, le verujte. Če se pa najde takih glav več, potem je treba povedati, da to ni mogoče, kajti svetnikova glava se po njegovi smrti ni mogla razmnoževati drugače nego z goljufijo. Ko je znanost to povedala, so rekli, da je protiverska, da ruje proti Bogu... Reveži

pravi „Bog je neskončen“? Pomisli, kako si majčken proti zemlji, kako je zemlja samo prašek proti velikosti našega solnca, kako je to velikansko solnce majčkeno, če se spomniš na neštivilne zvezde na nebu in pomisliš, da je naše solnce veliko manjše nego najmanjša zvezdica, ki jo vidiš zvečer v Rimski cesti. Pa ta Rimski cesta, ki se ti zdi kakor velik srebrn pas okoli neba, ta ni nič drugega nego same zvezde, zvezde, zvezde, pa vsaka je večja nego solnce! Vsaka je večja! Tako daleč so namreč, da bi jih sploh ne opazili, če bi ne bile tako velikanske.

In vse to je ustvaril Bog. Pa ne samo to! Mravlja misli morebiti, da je ustvaril Bog samo njeno mravljišče, mi pa vemo — filozofija nam je to dokazala — da tam še ni konec sveta, kamor sežejo naše oči in naš — razum. Bog je neskončen. Večnost! Milijoni in milijardi in bilijoni let in stoletij, vse je le trenotek proti večnosti, mi smo pa izračunali, da je bilo Bogu pred 6000 leti dolgčas, ali pa da je bil častihlepen, in da si je ustvaril za svojo igračo ali pa za svojo večjo slavo — človeka. Lepa igrača! Še lepša slava! Igrali smo se v svetovni vojni dolgih 5 let „v večjo čast in slavo božjo!“

Ali ne čutiš, da se šališ z Bogom? Ne imenuj po nemarnem božjega imena!

Politični pregled.

Sporazum z macedonskimi fevdalci.

Med vlado in macedonskimi turškimi fevdalci je bil dne 27. junija t. l. sklenjen radi agrarne reforme ta-le sporazum: 1. Dosedanji lastniki veleposestev dobe zakonito odškodnino za odvzeto zemljo. Odškodnina se bo izplačevala z ozirom na krajevne razmere, položaj, ekonomsko vrednost zemljišča in investicije, ki se nahajajo na zemljiščih. 2. Dokler se ne reši vprašanje odvzeta zemlje, se morajo lastnikom izplačevati rente za vse stvari po predhodnih odredbah za izvedbo agrarne reforme. 3. Ako bivši lastniki nimajo nikakega drugega zemljišča, razen onega, na katerem žive „kmeti“ ali ki je v „kmetstvu“ sličnem odnošajo, se takim lastnikom izvzame iz agrarne reforme najmanj 20 hektarjev zemljišča, ako so se s poljedelstvom bavili ali se hočejo s poljedelstvom baviti. Zemljišča, ki se izvzamejo iz področja agrarne reforme bodo tista, ki so najbližja lastnikovemu bivališču. Sploh se bo to izvzemanje zemljišč iz področja agrarne reforme izvršilo po ocenah posebnih komisij, v katerih bodo zastopani lastniki in čivčije (nekaki najemniki). 4. Ako imajo bivši lastniki poleg kmetškega zemljišča še popolnoma svobodno zemljišče (begluk), dobijo samo odškodnino v denarju na podlagi točke 1. — Tako begluško zemljišče, v kolikor ni veleposestvo (večje kot 300 hektarjev), ostane sedanjim lastnikom, bodisi da je v njihovi posesti, bodisi da jim je bilo od leta 1912. dalje z silo odvzeto. — To je torej tista kupčijska pogodba vladnih strank s turškimi fevdalci iz Južne Srbije, da so glasovali za ustavo.

„Komunisti“, Horthyjevi špijoni. Te dni so v Pečuju v Baranji, katero mesto je do časa, dokler ne stopi v veljavo trianonska mirovna pogodba, v naši upravi pod vodstvom socialnega demokrata s. Bele Linderja, odkrila zanimivo Horthyjevo madžarsko špijonsko organizacijo, ki je delovala pod firmo „komunizma“. Aretirali so tri take „komuniste“, pečujškega inž. Ištvana Steinmetza, tehničnega uradnika Rudolfa Horaka in inž. Jožefa Kalmana. Ti trije „komunisti“ so vodili v Pečuju komunistično organizacijo in delali celo velike sitnosti tamošnji socialno demokratični organizaciji. Dokazali so sedaj, da so ti trije „komunistični“ voditelji bili v špijonskih zvezah s Horthyjevimi oficirskimi špijonskimi organizacijami. Ker se je pečujško delavstvo svojčas izreklo zoper to, da pripade pečujški trikot pod Madžarsko, kjer vlada najhujši teror in banditstvo terorističnih čet, so hoteli ti lepi „komunisti“ celo umoriti voditelja pečujških socialistov Linderja. Če Pečuj pripade Madžarski, je sigurno, da bo tamošnje soc. dem. delavstvo trpelo najhujši madžarski beli teror.

Skadar mesto Baroša? „Narodni Politiki“ javljajo iz Beograda, da so baroško vprašanje nanovo rešili in sicer v prilog Italiji. Namesto tega izhoda na morje bi dobili pot preko — Skadra. Pogajanja, ki jih naša vlada sedaj vodi z Italijo, so le pesek v oči in se bodo kmalu končala. Pašič se že pripravlja na počitnice.

Neprijateljstva med sinfajnovci in Angleži so se končala v ponedeljek.

Reakcija na Angleškem. Minister brez portfelja dr. Addison je izstopil iz kabineta, ker je vlada večino točk njegovega načrta glede zidanja stanovanjskih hiš s pomočjo vladnega denarja, odklonila. Ta sklep smatra dr. Addison kot prelom obljub, ki jih je vlada slovesno dala ljudstvu.

Kraljevi namestnik Ivan Hribar prevzame šele koncem tega meseca posle kraljevega namestnika v Ljubljani. Dotlej je odpotoval še v Prago.

Delavska solidarnost. Strokovna internacionala je stavkujočim češkoslovaškim bančnim uslužbencem nakazala 20.000 švicarskih frankov podpore.

Tedenske vesti.

Policijska gonja za delavci. Belgrajske „Socialistične radniške novine“ poročajo, da belgrajska policija uprizarja pravečo gonjo za „sumljivimi elementi“ zaradi atentata. Razume se, da je ta gonja pradž vsem namenjena zoper čelince. Pozapri so nebroj delavcev, izgnali jih v rojstne kraje, tujezemce pa iz države. Dne

8. t. m. je policija vršila preiskave od hiše do hiše, kjerkoli pač stanujejo delavci. Policija počenja vse, kar se ji zljubi...

Mariborski župan potrjen. S. Grčarja, ki je bil izvoljen za mariborskega župana, je belgrajska vlada potrdila.

„Izseljevanje“ iz Beograda. Belgrajska občina je začela izseljevati vse tiste ljudi, ki so se naselili v Beogradu po letu 1919 in ki še doslej niso dobili dovoljenja za bivanje v mestu.

Požar v Danah. Iz Starega trga javljajo, da je požar skoro popolnoma uničil vas Dane ob Cerkniskem jezeru. V soboto pozno zvečer je nekdo podtaknil ogenj. Pogorelo je 20 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Uničena je vsa letošnja košnja. Škoda znaša več milijonov.

„Edino narodno delo“. Poslanci Radičeve stranke so na seji dne 26. junija, kateri so prisostvovali tudi poslanci hrvatske stranke prava (Frankovci) in Hrvatske zajednice med drugim sklenili, da je od 1. julija edino narodno delo vseh organizacij in pristašev, da vzdržujejo male pogovore za vpisovanje deležev za hrvatski Seljački dom v Zagrebu. V tem domu ima v prvi vrsti Radič prostorno in udobno stanovanje. In to je sedaj „edino narodno delo“ njegove stranke.

Socializem in poljedelstvo. Pod tem naslovom prinaša „Naprej“ z dne 15. julija in dne 16. julija članek, kjer dokazuje dopisnik, da se ne bori socializem samo za industrijsko delavstvo temveč tudi za poljedelce. Torej za vse delavno ljudstvo. Priporočamo ga našim čitateljem.

Ministrski predsednik Nikola Pašič si je polagoma toliko opomogel od bolezni, da se bo mogel tekom tedna vrniti k svojim poslom. Ko bo rešil najvažnejše posle, bo Pašič po svetu zdravnikov odpotoval v Marijinske Lazne.

Sovjetska vlada je dala kemalistom 200 milijonov zlatih rubljev posojila za opremo njih vojske.

Avstrijska narodna skupščina se bavi sedaj z dvema važnima zakonoma, z reformo kazenskega zakonika in zakonom o plačah; posebno zadnji bo zanimal tudi naše socialno-politične kroge.

Nekdanji francoski stotnik Sadoul, ki je svoječasno kot član francoske misije prišel v Rusijo in se pridružil boljševikom, gre v Nemčijo in Češkoslovaško, kjer bo reorganiziral boljševiško propagando, ki je po mnenju moskovskih krogov v omenjenih deželah zelo nepopolna. — Rusija je popolnoma obupala nad izbruhom revolucije v Italiji. Zdi se, da bo skušala tozadeven uspeh doseči v nemški in češkoslovaški državi.

Gospodarstvo.

— Prepoved uvoza soli. Po odloku uprave državnih monopolov z dne 1. julija 1921 M. br. 11.196 je v smislu rešenja ministrskega sveta in gospoda finančnega ministra z dne 28. junija 1921, št. 3414, privatnim osebam uvoz soli iz inozemstva odslej prepovedan. Uvoz soli se bo dovolil samo še onim, kateri dokažejo s prepisanimi listinami, da so nakupili sol v inozemstvu še pred prepovedjo uvoza. Osebe, bivajoče v območju delegacije ministrstva financ v Ljubljani morajo vložiti prošnje za dovoljenje takega uvoza pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani in sicer najdalje v roku dvajset dni po objavi prepovedi v Uradnem listu, ki se sočasno odredi.

— Monopolni dohodki so naši državi v prvem četrtletju t. l. donesli 247,098.112 dinarjev.

— Železnica Kočevje—Brod—Brod-Moravice se začne trasirati 18. t. m. Trasiranje bo vodil stavbeni svetnik ing. dr. Franc Musil z Dunaja. — V nedeljo 17. t. m. je imel širši odbor za gradnjo te železnice po prihodu jutranjega vlaka v Kočevju v prostorih tamošnjega županstva sejo, h kateri so bili povabljeni vsi člani odbora in drugi interesentje.

— Nova rastlina za produkcijo sladkorja. Sladkorni repi se je pojavil na svetovnem trgu nov konkurent. Domovina te rastline je Južna Amerika, našel pa jo je nemški generalni konzul Ginter. Rastlina vsebuje velike množine materije, ki je podobna saharinu. Ginter poroča, da je sladkor, izdelan iz te rastline, tridesetkrat bolj sladak kot navadni sladkor in da zadostuje komad v velikosti graba, da osladi čašo kave.

— Češkoslovaška rudarska industrija stoji pred tem, da preide vsa, kolikor jo je, v roke nemškega milijarderja Stinnesa. Te dni

konferirajo o tej zadevi v Karlovih varih Stinnes, češkoslovaški baron Rothschild in baron Gutman. — Delavstvo ne bo nič na boljšem, če preide iz rok dveh sleparjev v roke enega sleparja.

— Cirkulacija novčanic bank v Italiji, ki je koncem l. 1920 znašala 19 milijard 610 milijonov, se je znižala sedaj na 17 milijard 979 milijonov.

Razmejitev na madžarskih mejah. Prihodnje dni (dan še ni določen) stopi v veljavo trianonska mirovna pogodba. Stirinajst dni nato se sestane komisija za določitev mej. Razmejitev z Madžarsko je važnega pomena tudi za našo državo. Od štajersko-predmurske meje daleč tja do romunske meje teče demarkacijska črta, ki bo še-le z zaključkom razmejitvenega dela postala definitivna državna meja. Obstoja možnost, da se izpremenijo lokalne meje. Med slednje spada tudi par točk v Prekmurju.

Odgovor.

V današnjem „Avtonomistu“ trdi neki F. E., da sem zakrivil v Protizjavavi z dne 11. t. m., objavljeni v „Ljudskem glasu“ št. 28 in ponatisnjeni v današnjem „Napreju“, zavedena laži. Ni pa povedal kakšne laži, čeprav je vse, kar sem trdil, tiskano pred njim in pred vso javnostjo v dveh časopisih. Pred javnostjo bo moral g. F. E. povedati, v čem sem lagal, in istotam mu bom postregel z dokazi.

V Ljubljani, dne 18. julija 1921.

Z. B.

Založba in last konzorcija „Ljudski Glas“. Oblastem je odgovoren Andrej Svetek. Tiska: Tiskarna J. Pavliček v Kočevju.

„V boj za občino.“

Brošurica „V boj za občino“ vsebuje poljudno razložen volilni red za občinsko zastopstvo. Temu so pridejana tudi praktična navodila. Cena ji je 6 K. — Naroča se pri Centralnem tajništvu JSDS in KDZ v Ljubljani, poštni predal 168.

Splošno kreditno društvo

v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadrugnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskontujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Miši-podgane stenice-ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 12—, za podgane in miši K 12—; za ščurke, a posebno močna vrsta stane K 20—; posebno močna tinktura za stenice K 15—; uničevalec moljev K 10—; prašek za uši v obleki in perilu K 10— in 20—; proti mravljam K 10—; proti ušem pri perutnini K 10—; prašek proti mrčesom K 10— in 20—, proti ušem pri ljudeh K 5— in 12—; mazilo za uši pri živini K 5— in 12—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10—.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 45, Petrinjska ul. 3.

COSULICH-LINE
= TRST—AMERIKA =
New-York—Buenos-Aires—
Rio di Janeiro—Santos
Montevideo

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniških listov za potnike za Slovenijo edinole pri:

SIMON KMETEC, Ljubljana
Kolodvorska ulica 26.